

עין משפט‏**ג**‏**ר מצוה**

קח:

אַל־מֵא אֶתִּי מִיָּאוֹן וּמִבְטָל גִּיטָא ורמיניה הממאנת באיש בו'.

^(י) מגופה דסיפא הוה מצי לאקשוי דמאי טעמא אמרינן כל שיוצאה ממנו בגט אסורה ואמאי לא אמרינן אחי מיאונה ומפקע קידושי שני והוי כמו שזינתה אחר גירושין דמותרת לחזור לו כדתנן בפ"ב דסוטה (דף יח: ושם) אללא ניחא ליה לאקשויי רישא אסיפא:

^(ט) **אַזִּירָ** ומשבש ומייתי דה. אכל

לא ניחא ליה למימר

דאפי' ליכא גט לא יחזיר דלמא אזיל ומשכש לה (תחתיו) דהא כיון דליכא למיתש למדי לא גזרינן: **אִמְרָ ר'** **אֶעְזֹר** תברא בו'. ^(ט) רבא הוא דמסקין הכי אע"ג דרב יהודה הוה דשנייזא קמא יודע היה רבא שכן היתה הקושיא ומשמיה דרבי אלעזר ^(י) [נלמדרה] וכה"ג דפרק כירה (שבת מד. ושם) דלמור רב הונא מטה שיחדה למעות כו' ומוטיב רב נחמן בר ינחק כו' אללא חי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה כו' ולא קאמר משמיה דרב הונא כדמעיקרא לפי שהיה יודע האמת שרב יהודה אומר:

בגון ששלשה בגיטין דמיחויא בגדולה. ואמ'ת לר' אלעזר למא אינטרין למיתני מיאנה לאחר וגירסה תרי זימני וי"ל דקמ"ל אע"ג דגירסה תרי זימני לא חיישין ^(י) (למיתוי כגדולה: **לְאִיסוּר** כרת התרת לְאִיסוּר לֹאוּ לֹא כ"ש. פירש בקונט' איסור כרת דל"ח שהמילאון מפקיע הקידושין והקשה ריב"ן דלא דמי איסור אשת איש למחזיר גרושתו דמילאון מפקיע הקידושין שאומרת חי אפשי בקידושין שקדשוני אחי ואחי אכל גט לא מפקיע ולאו קושיא היא דמהאי טעמא ש מפקיע המילאון איסור דאשת איש א"כ היא כוונה אכלו ומותרת לחזור לו לאחר שגייסה כדתנן פרק שני דסוטה (דף יח: ושם) וריב"ן פירש איסור כרת התרת שמותרת בקרוביו והוא בקרובותיה אפי' למי שילאה ממנו בגט דהיינו אשת אחיו ואחות אשתו ואין נראה דא"כ תיקשה למ"ד בסמוך כסס שאסורה לו כך אסורה לאחיו אלמא לאיסור כרת לא התרת: **יִישׁ מִיָּאוֹן** אחר מיתה באחיו או לא. דוקא הכא הוא דמייבעיא ליה באיסור שנייה דרבנן היא אכל באיסור ערוה דאורייתא תנן כל שיכולה למאן ולא מילאנה ארתה חוללת ולא ממייבמת: היא

אחי אמו שהיא שנייה לו ונשאה אחיו מאביו ומת מהו שתמאן השתא ותעקרניהו לגישואין קמאי ותתייבם ^(י) (צרתה) יש מיאון לאחר מיתה במקום מצוה או לא שכרו שני בני אדם בארבע מאות זוז ובאו ושאלו את רבי עקיבא בבית האסורין יואסר את רבי יהודה בן בתירה בנציבין ואסר אמר רב יצחק בר אשיאן ומודה רב שמונתרת לאחיו של זה שנאסרה עליו פשיטא הוא ניהו דמכרת ברמיזותיו וקריעותיו אבל אחיו לא מהו דתימא ליגזר האי אמו האי קמ"ל ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר אשיאן ^(י) יבשם שאסורה לו כך אסורה לאחין והא אינה מכרת בקריעותיהם ורמיזותיהם גזירה אחיו אמו הוא: **מִתְנִי'** יהמגרש את האשה והחזירה מותרת ליבם

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

זה הכלל. כלומר אפילו פעמים הרבה גירשה והחזירה ומילאנה אם נשאת לאחר מתוך גט אסורה לחזור לו מתוך המילאון מותרת לחזור לו: **לאחר ומילאנה** **כו**. כלומר חזרה ונשאת לשלישי ומילאנה **כו**: כל שיוצאה ממנו בגט אסורה לחזור לו. אף על פי שילתה משל ^(י) אחרון במילאון לא בטליה לגיטא דידיה. ובגמרא פריכין רישא לסיפא: **גמ' סברא**. קשיין אהדדי: **ומאי שנא מילאון דחזריה דלא מנצל גיטא**. דקמא לאישתריוי לה לקמא: **דאידי דמכרם ברמיזותיו ובקריאותיו**.

דקמא: אזיל ומשכש לה. עד דממלאנת בצתרא ומהדר לה: הא ששנא ולא אשכנשא. שהרי לאחר גירושין החזירה ולא יכול לפייסה שפעמוד עמו ומילאנה זו הילכך ליכא למיתש לה לשיבשא וכן כל היוצאת במילאון לא חיישין לשיבשא דמסתמא פייסה כי הואי גזיה שלא תמאן ולא אפייסה אכל כי נישאת לאחר מתוך הגט הולך ומפייסה ואמר מתמרט אני בגירושין והיא אוהבתו שהרי על כרחא יאתה ממנו הילכך הדרה וממאנת בשני: **הא מילאנה מותרם לחזור**. לרשאין: אלמא אחי מילאון דחזריה. ומגלה על קטנות ומנצל גיטא מקמא: **ששלשה בגיטין**. שהוילאה ^(י) שלש פעמים בגט דמיחויא כגדולה מו לא הדרא לחד מינייהו דלא אחי מילאון דאחר לבטולי אכל קודם שתשלש אחי מילאון דחזריה ומנצל גיטא ואי ציאל לאהדורי מהדר לה: **מאן סנא**. דלמנן לעיל מי ששנה זו לא שנה זו: **כשעת הסננה**. שגזר שלא יעסקו בתורה: **בכסף פסינו**. על ידי שכירות למדנו: **אם רבי ישמעאל בר' יוסי והפיר ל"ג**. אללא אדרש פליג ואמר לא את זו אסרו רבי עקיבא ורבי יהודה בן בתירא ותנאי דקאמר היינו רב ורבי ישמעאל ^(י) דרב נמי תנא הוא: **לאיסור כרס**. איסור אשת איש הפקעת ממנה בלא גט. אלמא אין מעשה שלה כלום: **(לאיסור לאו)**. דמחזיר גרושתו לא כ"ש ^(י) דגלי דקטנה היא ולא הוה גיטא כלום: **אשת אחי האם**. שנייה מדברי סופרים גזירה משום אשת אחי האב שהיא ערוה: **מסו שסמאל**. צנישואל הראשונים שלא תהא שנייה לו ותמייבם. אכל באישות דערוה כגון אשת אחיו מאמו קטנה ומת ונשאה אחיו מאביו פשיטא לן דלא אחי מילאון דלאחר מיתה למישרי ערוה לייבומה: **ומודה רב**. אע"ג דלא אחי מילאון דחזריה ומנצל גיטא ידיה נהי דלדידיה לא הדרה אכל לגבי אחיו מנצל דלא מיהוי גרושת אחיו. והא דקתני מתני' נתן לה גט אסורה בקרוביו היכא דתו לא נפיק מאחרים במילאון דלא איצטל גיטא דקמא: **פשיטא**. דהא תנן במתני' אחי מילאון ומנצל גיטא ואפי' ידיה לא אסרנא אללא אידי דמכרת ברמיזותיו אזיל ומשכש לה אכל אחיו ליכא למימר הכי: **מסו דסימא ניגזר אחיו אטו הוא**.

דאי שריא ליה לאחיו אמרי הא חזינן דצטל גיטא ואחי איהו למינסב: **מתני'** **מוסרם ליבם**. ולא אמרינן נישואין הראשונים מפילס יבמה לפני יבם והרי נאסרו עליו אותן נישואין בשעת שגירסה אחיו: **וכי**

מסורת הש"ס

^(א) גירסת הר"ף הממאנת וכו' לאחר ומילאנה זו כל וגירסה לאחר ומילאנה זו כל שיוצאה הימנו וכו'. ^(ב) נע' תוס' כתובות עה: מ"ט בשם ר"ח ^(ג) א נפי המורה נמשלה כמים ערוך ערך כרת. ^(ד) לעיל מב. דל, ^(ה) רש"ל מ"ו, ^(ו) [שהוילאה רש"ש, ^(ז) ו] נ"ל אחר ד"ה בכסף, ^(ח) רש"ל,

תורה אור השלם

¹. מיימניו בבבא שחינו עצינו במדבר יבאה: איכה ה ד

גליון הש"ס

גמ' בגון ששלשה בגיטין. אף דמתמני' תני רק מתגרסה ב' פעמים י"ל דמתני' נקט לה אלינא דרבי דתרי זימני הוי חוקה ועולא נקט אלינא דרשב"י דג' זימני הוי חוקה כ"כ בתשובת בית ח"צ ס' יג:

הגהות הב"ח

^(א) במשנה לאחר וגירסה לאחר ומיאנה בו זה הכלל כל כ"ל וכן בסמוך בגמ': ^(ב) שם אמר רבא ומאי קושיא. ג"כ מדברי תוס' ד"ה אמר ר' אלעזר משמע דגירסתם הוא כגון רבה וק"ל: ^(ג) שם דאידיד דמכרת: ^(ד) שם ששנא ולא אישתבשה: ^(ה) שם כך שאלו הרי שהיתה: ^(ו) שם ואיכא דאמרי אמר ר' ינחק בר אשיאן אמר רב כסס וכו' בקריעותיו ורמיזותיו גזירה: ^(ז) רש"י ד"ה כל שיוצאה וכו' אע"פ שילתה משל אחריו במילאון לא: ^(ח) ד"ה את ר' ישמעאל וכו' היינו רב ור' ישמעאל בר' יוסי דרב נמי: ^(ט) ד"ה לאיסור וכו' כ"ש דגליא מילתא דקטנה: ^(י) תוס' ד"ה אלמא וכו' אגופא דסיפא: ^(יא) בא"ד רישא אסיפא הקי"ד ואח"כ מ"ה מיאון ידיה גמי לא ליבטיל גיטא ידיה אזיל ומשכש ומייתי לה: ^(יב) ד"ה אמר וכו' רבה הוא דמסקין וכו' יודע היה רבה: ^(יג) ד"ה כגון וכו' לא חיישין דמחזיר כגדולה. ג"כ פ"י ולא נשאת מו לאחר וילאה במילאון: